De implementatie van het zorgmodel 'opvolging van een patiënt met diabetes type 2' in de praktijk.

Haio: ACHTEN Louise , U.G.
Promotor: SUNAERT Patricia , U.G.
Praktijkopleider: Magniette Delphine

Context: Diabetes Mellitus is een belangrijk gezondheidsprobleem met een hoog risico op micro- en macrovasculaire complicaties. Een aanpassing van de levensstijl van diabetespatiënten, een correctie van de cardiovasculaire risicofactoren en een gestructureerde opvolging, met een systematische screening naar risicofactoren, kan de kans op complicaties en zo de morbiditeit en mortaliteit ten gevolge van diabetes evenwel sterk verminderen. De patiënt heeft door middel van beweging, voeding en medicatie-intake zelf een zeer belangrijke invloed op het verloop van zijn ziekte. Het is van groot belang dat de patiënt zich bewust is van deze centrale rol en hierin begeleid wordt door het ondersteunen van de zelfzorgvaardigheden van de patiënt. Verder is een goede, op evidentie gebaseerde, omkadering van alle patiënten met diabetes vanaf de diagnosestelling van cruciaal belang. Om die reden werd in 2016 het zorgmodel 'Opvolging van een patiënt met diabetes type 2' door het RIZIV ingevoerd voor patiënten met diabetes type 2, die niet in aanmerking komen voor een zorgtraject of de diabetesconventie.

Onderzoeksvraag: Het doel van deze masterproef is enerzijds de opvolging in de praktijk van patiënten met diabetes op een meer systematische manier laten verlopen zoals vooropgesteld door het zorgmodel. Een tweede doelstelling van dit project is om de zelfzorg van de patiënten te verbeteren, door de kennis en inzichten in de ziekte te verhogen en door de centrale rol van de patiënt in de ziekte te duiden.

Methode: Voorafgaand aan het praktijkverbeterproject (PVP) werd via de pubmed-databank een antwoord gezocht op volgende vragen: 1. Welke factoren bepalen dat een persoon met diabetes al dan niet zelfzorg opneemt? 2. Wat leren vorige praktijkverbeterprojecten, handelend over diabetesopvolging, ons over zelfzorgondersteuning en de implementatie ervan in de praktijk? Voor het PVP werden 40 patiënten met diabetes geselecteerd die niet opgenomen waren in het zorgtraject diabetes, de diabetesconventie, of in een rusthuis verbleven. Aan de hand van de FOCUS-PCDA-methode werd het probleem geanalyseerd en werden verbeterpunten en actiepunten opgesteld. De complexe interventie om de opvolging van patiënten met diabetes te verbeteren bestond uit het aanmaken van een werkplan en afspraken omtrent praktijkorganisatie. De complexe interventie om de zelfzorg van de patiënten te verbeteren bestond uit het informeren van de patiënten via een informatiebrochure, het meer systematisch bespreken van eet- en leefgewoontes en de verwijzing naar andere zorgverleners. Deze twee doelstellingen werden geëvalueerd met behulp van structuur-, proces- en resultaatindicatoren. Op het einde van het project gebeurde een bevraging bij 12 patiënten om de invloed van het project op de zelfzorg van de patiënt in te schatten.

Resultaten: Er trad een verbetering van alle geregistreerde procesparameters in 2017 in vergelijking met 2016. De grootste verbetering vond plaats in frequente van bespreken van de levensstijl (22,5% in 2016 naar 95,2% in 2017), gewichtsmeting (27,5% naar 76,2%), screening naar micro-albuminurie (15% naar 64,3%) en evaluatie van het voetrisico (2,5% naar 57,1%). Verwijzing naar oftalmoloog (+30,1%), diëtist (+11,7%) en podoloog (+11,5%) kenden een lichte verbetering. Bloeddrukonderzoek en labo-onderzoek van HbA1c, cholesterol en serumcreatinine gebeurden voor het PVP reeds op regelmatige basis en kenden een lichte verbetering. Bij 26 patiënten werd een

informatiefolder meegegeven. Uit de bevraging blijkt dat er een sterke verbetering heeft plaatsgevonden van therapietrouw, kennis over diabetes en de nodige opvolging. Respectievelijk ongeveer de helft en een derde van de patiënten gaf aan het laatste jaar meer op beweging en voeding gelet te hebben om hun diabetes beter onder controle te houden.

Conclusie: Dit PVP heeft voor een meer gestructureerde invulling van het diabetesconsult gezorgd. Als gevolg is er een betere registratie van alle procesparameters, zoals vooropgesteld in het zorgprotocol 'opvolging van een patiënt met diabetes type 2'. Daarenboven heeft dit project gezorgd voor een verhoogde aandacht voor de zelfzorgvaardigheden van de patiënten.